

ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ • Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ • ΤΜΗΜΑΤΑ ΔΙΕΤΟΥΣ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ

ΟΝΟΜΑ:
ΗΜ/ΝΙΑ: / 11 / 2023 ΤΜΗΜΑ:

Βαθμός

%

A' Ο μά δα

A.1. Να γράψετε τη λέξη **Σωστό** ή **Λάθος** δίπλα από το γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση, ανάλογα με το περιεχόμενό της. (____/10 μονάδες)

- α)** Αίτημα ίδρυσης συνοικισμού υπέβαλαν και οι Κάσιοι πρόσφυγες το 1838, οι οποίοι επιδίωξαν να μεταναστεύσουν στην Κυλλήνη.
β) Από τους Μακεδόνες πρόσφυγες, πρώτοι οι Σουλιώτες πέτυχαν να εκπροσωπηθούν στη Γ' Εθνοσυνέλευση.
γ) Ως τα μέσα του 1867, μικρός σχετικά αριθμός αμάχων κατόρθωσε να φύγει από την Κρήτη, όπου τα προβλήματα διαβίωσης ήταν μεγάλα.
δ) Ένα από τα στοιχεία που καθόριζαν τη φυσιογνωμία της πολιτικής ζωής από το 1923 έως το 1936 ήταν η διαρκής παρέμβαση των στρατιωτικών στην πολιτική ζωή.
ε) Το προσφυγικό ρεύμα από της βόρειες ελληνικές επαρχίες, Θεσσαλία, Μακεδονία και Ήπειρο ξεκίνησε σχεδόν ταυτόχρονα με το μεταναστευτικό ρεύμα από τη Μικρά Ασία.

A.2. Να καταγράψετε: (____/15 μονάδες)

- α)** της προσπάθειες των **Μακεδόνων** να ιδρύσουν δικό της συνοικισμό στα χρόνια του Όθωνα.
Β) το περιεχόμενο του όρου «**Αγγλοελληνική Επιτροπή**»
γ) το περιεχόμενο του όρου «**Σύνταγμα 1927**»

B.1. Να εξηγήσετε της **λόγους** για της οποίους οι ηγεσίες των κομμάτων παρουσίαζαν μεγάλη διάθεση για **καταστρατήγηση του συντάγματος** και **ενίσχυση των μηχανισμών καταστολής** κατά την περίοδο μετά την Μικρασιατική καταστροφή. (____/12 μονάδες)

B.2. Σχετικά με τον **Κριμαϊκό Πόλεμο** (1854) και τον **Ρωσοτουρκικό Πόλεμο** (1877-1878):

- α)** να εξηγήσετε πως συνέβαλαν στην δημιουργία **επαναστατικών κινημάτων** για την απελευθέρωση της Ηπείρου, της Θεσσαλίας και της Μακεδονίας (7 μονάδες)
β) να αναφερθείτε στην **κατάληξη** αυτών των επαναστατικών κινημάτων (6 μονάδες) (____/13 μονάδες)

B' Ο μά δα

Γ.1. Με βάση τα στοιχεία που θα αντλήσετε από τα παρακάτω παραθέματα καθώς και από τις πληροφορίες του σχολικού εγχειριδίου να απαντήσετε στα ακόλουθα ερωτήματα:

- α)** να καταγράψετε τις **περιοχές εγκατάστασης** των **Χίων** προσφύγων και τη **διάθεση** των ντόπιων απέναντι τους μετά την καταστροφή της Χίου
β) να αναδείξετε την **κυβερνητική φροντίδα** για την αποκατάστασή τους

γ) να αναφερθείτε στην προσπάθειά τους να επιστρέψουν στην Χίο από τον Οκτώβριο του 1822 καθώς και στην κατάληξη αυτής της προσπάθειας.

(____/25 μονάδες)

ΠΗΓΗ 1

Από τα πλούτη στο δημόσιο οίκτο

Μεγάλος αριθμός προσφύγων από τη Χίο είχε καταφύγει στην Κόρινθο. Έβλεπες ανάμεσά τους γυναίκες ωραίες και ντελικάτες, που ζούσαν λίγο πριν μέσα στα πλούτη, να καταφεύγουν στο δημόσιο οίκτο, για να κρατηθούν στη ζωή, μια ζωή θλιβερή πια και στερημένη. Μερικές γεννούσαν στο ύπαιθρο χωρίς καμιά βιοήθεια, εκτεθειμένες στην υγρασία και το κρύο της νύχτας. Ήταν σπαραχτικό το θέαμα αυτών των γυναικών. Πάνω στα κουρέλια που φορούσαν διακρίνονταν ακόμα τα χρυσά κεντήματα.

Maxime Raybaud, Mémoires sur la Grèce, pour servir à l' histoire de la guerre de l' Indépendance, Paris 1824-1825, στο «Πώς είδαν οι ξένοι την Ελλάδα του '21» του Κυρ. Σιμόπουλου, τόμ. 2, σ. 197.

ΠΗΓΗ 2

Προσπάθειες αποκατάστασης των Χίων προσφύγων

Η κυβέρνησις εφρόντισεν ευθύς εξ αρχής, όσον της ήτο δυνατόν, δια την παραχώρησιν οικιών και άλλων καταλυμάτων. (...) Δια της υπ' αριθ. 1008/20- 4-1822 διαταγής (...) επαφίετο εις την φροντίδα του υπουργού των εσωτερικών να ενεργηθή ακριβής καταγραφή των διασωθέντων εις τα διάφορα μέρη της επικρατείας προσφύγων [από τη Χίο], να γίνη διάκρισις των ορφανών, χηρών, ανδρών κλπ., ως και να δηλωθή το όνομα, η τέχνη, το επάγγελμα και η κατάστασις εκάστου αυτών. Η δε καταγραφή να υποβληθή το ταχύτερον εις την κυβέρνησιν. Εν τω μεταξύ οι άποροι, αι χήραι, τα ορφανά έπρεπε να τρέφωνται δημοσίᾳ δαπάνη. Εν συνεχείᾳ δια του υπ' αριθ, 1072/25-4-1822 εγγράφου προς τον ίδιον υπουργόν ο πρόεδρος του εκτελεστικού προσκαλεί αυτόν να φροντίσῃ να διαμοιρασθούν οι πρόσφυγες εις τας πλησίον κωμοπόλεις και χωρία και να δοθή εντολή εις τους προεστώτας να περιθάλπουν τους πρόσφυγας, επειδή εν Κορίνθω (...) δεν υπήρχον πλέον οικίαι προς καταυλισμόν των προσφύγων.

Απ. Βακαλόπουλος, ό.π., σσ. 52-53.

ΠΗΓΗ 3

Η αποτυχημένη εκστρατεία εναντίον της Χίου

Η εκστρατεία της Χίου είχε αναληφθή με πρωτοβουλία και με δαπάνες των Χίων της Σύρου κυρίως και είχε εγκριθή «εξ αλογιστίας και χαλαρότητος» από την Αντικυβερνητική Επιτροπή, που διέθετε για την εκστρατεία αυτή το σώμα του τακτικού στρατού υπό τον Φαβιέρο. Η επιχείρηση ήταν εκ των προτέρων καταδικασμένη σε αποτυχία, εφόσον ούτε οι Χίοι ούτε η ελληνική κυβέρνηση διέθεταν τα απαιτούμενα οικονομικά μέσα, για να είναι δυνατόν να εξασφαλίζωνται συνεχείς ενισχύσεις (...) και διαρκής παρουσία ισχυρών ελληνικών ναυτικών δυνάμεων, ώστε να εξουδετερώνωνται οι δυσμενείς συνέπειες από τη γεωγραφική θέση του νησιού, οι δυνατότητες δηλαδή του εχθρού να στέλνη μεγάλες ενισχύσεις ιδίως από τη Σμύρνη.

Αλέξ. Δεσποτόπουλος, Η Επανάσταση κατά το 1828, Ι.Ε.Ε., τόμ. ΙΒ', σ. 490.

Δ.1. Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις και αντλώντας τις απαραίτητες πληροφορίες από τα κείμενα που σας δίνονται, να αναφερθείτε στις **εσωτερικές, κοινωνικές και πολιτικές** συνθήκες που

επέτρεψαν στον **Ιωάννη Μεταξά** να καταλύσει το δημοκρατικό πολίτευμα και να επιβάλλει δικτατορία.
(____/25 μονάδες)

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Ο θάνατος του Βενιζέλου έκλεινε μια περίοδο της πολιτικής ζωής της Ελλάδας, γεμάτη πάθη και φανατισμούς, ενώ ο θάνατος του Κονδύλη, του Δεμερτζή και του Τσαλδάρη έφερνε ευνοϊκά προς το προσκήνιο της πολιτικής ζωής της χώρας τον στρατηγό Μεταξά, εφόσον μάλιστα όλες οι αλλεπάλληλες προσπάθειες των πολιτικών κομμάτων για τον σχηματισμό πολιτικής κυβερνήσεως είχαν αποτύχει. Την παραμονή του Μεταξά στην εξουσία εξασφαλίζει και η ψήφος εμπιστοσύνης ή ανοχής που του έδωσαν στις 25 Απριλίου οι αρχηγοί των πολιτικών κομμάτων, εξαιρέσει του Αλέξ. Παπαναστασίου, του Αλ. Μυλωνά και του Γ. Παπανδρέου. Ενόμιζαν ότι η λύση πολιτικού θέματος με την κυβέρνηση Μεταξά ήταν προσωρινή και ότι θα τους επέτρεπε να εξακολουθήσουν με άνεση τα παζαρέματά τους.

A.E. Βακαλόπουλος, *Νέα ελληνική ιστορία, εκδόσεις Βάνιας, Θεσσαλονίκη 2005, σελ. 403- 404.*

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Στις 24 Ιουλίου (1936) η συντηρητική Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος και η κομμουνιστική Ενωτική Συνομοσπονδία αποφασίζουν να κηρύξουν πανεργατική πανελλαδική απεργία για τις 5 Αυγούστου με κύριο αίτημα να μην εφαρμοστεί το διάταγμα «περί υποχρεωτικής διαιτησίας» στις εργατικές διαφορές, το οποίο είχε ψηφιστεί στις 21 Ιουλίου. Ακολουθούν διάφορες κατά τόπους κλαδικές απεργίες στις βιομηχανικές περιοχές, Λαύριο, Πειραιά και αλλού με συμπλοκές. Στις 28 Ιουλίου ο Σοφούλης με επίσημες ανακοινώσεις του στις εφημερίδες δηλώνει ότι μετά τη λήξη του πενταμήνου θα άρει την εμπιστοσύνη προς την κυβέρνηση Μεταξά. Η δήλωση αυτή επισπεύδει την κήρυξη της δικτατορίας.

A.E. Βακαλόπουλος, *Νέα ελληνική ιστορία, εκδόσεις Βάνιας, Θεσσαλονίκη 2005, σ. 405.*

ΚΕΙΜΕΝΟ Γ

Στην πραγματικότητα η δικτατορία ήταν ο τρόπος που επέλεξαν οι βασιλιάς από αισθήματα ανασφάλειας της δυναστείας, που γνώριζε ότι είχε πάντα αντίθετό της, παρά το συμβιβασμό μαζί της του βενιζελισμού, το μισό τουλάχιστον του ελληνικού λαού, και ο Μεταξάς από άκρατη φιλοδοξία αλλά και ιδεολογικό φιλοφασιστικό προσανατολισμό και απέχθεια προς τον κοινοβουλευτισμό, για να αντιμετωπίσουν τη συνεχιζόμενη πολιτική κρίση ενόψει και της διεθνούς αναταραχής.

Σπ. Λιναρδάτος, «*Η δικτατορία Μεταξά*» στο *Νεότερη Ελληνική Πολιτική Ιστορία, 1750- 1940*, σελ.

423

- ✉ Ζωγράφου: Ι.Χρυσίππου 1, ☎ 210 7488030 & ΙΙ.Ξηρογιάννη 10, ☎ 210 7488180
- ✉ Χολαργός: Φανερωμένης 13, ☎ 210 6536551
- ✉ Αγία Παρασκευή: Ευεργέτου Γιαβάση 9, πλατεία Αγ. Παρασκευής, ☎ 210 6000031